

Knjižnica budućnosti koja postoji u sadašnjosti: Dokki u Aarhusu, Europskoj prijestolnici kulture 2017. godine

Alida Devčić Crnić, prof i dipl. bibl.

OŠ Podmurvice

Voditeljica ŽSV-a osnovnoškolskih knjižničara PGŽ

alidadevi@gmail.com

Putujući Europom, preko Erasmus+ KA2 projekta, a zatim i privatno, zalutala sam u mali danski gradić Aarhus. On je ove godine 2017. ponio naslov Europske prijestolnice kulture. Drugi grad po veličini i jedan od najstarijih u Danskoj postoji još od 830. godine. Ispunjen je poviješću i suvremenim atrakcijama, otvoren biciklistima i pješacima, turisti ga otkrivaju kao istinsku prijestolnicu kulture na svakom koraku.¹ Gradom vijore zastave na kojima piše: "Let's rethink". Ta je misao vodilja ovog projekta: Aarhus 2017. je prihvatio izazov i pozvao na suradnju u mijenjanju umjetnosti i kulture, u prihvaćanju novih pristupa, inovativnosti i hrabrosti, progresivnom načinu razmišljanja, novim načinima stvaranja partnerstva.² Želeći pogledati Muzej Vikinga u centru, lutali smo ne shvaćajući da se on nalazi u podrumu banke. Jedan od novih partnerstava je i suradnja danske

¹ <http://www.aarhus2017.dk/en/> (4. 11. 2017.)

² <http://www.aarhus2017.dk/en/about-us/what-is-aarhus-2017/lets-rethink/> (5. 11. 2017.)

banke Nordea s Muzejom Vikinga. Banka je financirala uređenje muzeja u svojim prostorima i time omogućila besplatan ulaz svim posjetiteljima željnih znanja o Vikinzima. Saznali smo i da je prvotno ime grada bilo Aros.

Vikinzi

Rune

Aarhus

Isto ime ARoS ima i Umjetnički muzej kojeg su projektirali poznati danski arhitekti Schmidt, Hammer i Lassen. Vizuru muzeja dodatno je naglasio dansko-islandski umjetnik Olafur Eliasson koji je kreirao Your rainbow panorama. Prolazeći dugom uspostavljate dijalog s umjetnošću, a ujedno imate pogled na grad.

Sljedeće mjesto koje nikako ne smijete zaobići je Den Gamla By, Stari grad koji u pojedinim kvartovima dočarava kako se živjelo u danima od 1900. godine do 1970. godine. Putovanje je to u prošlost, susrećete ljude

Umjetnički muzej Aros

koji su obučeni u ondašnju odjeću, možete ući u prostorije s tadašnjim interijerom i vidjeti kojim su se zanatima Danci tada bavili.

Dolazimo ispred impresivne zgrade Dokki koja je centralna ustanova i reprezentativno predstavništvo projekta Europske prijestolnice kulture. To je knjižnica budućnosti koja postoji u sadašnjosti. Remek djelo arhitekture i katedrala knjižničarstva.

Zašto smo ostali toliko impresionirani ovom zgradom?

Den gamla by – muzej sa starim povijesnim zgradama od 1700. do sredine 1970. god.

Zato što je gradnjom ovog objekta odano očito dansko priznanje i poštovanje prema knjižnici i knjižničarima! Danska knjižnica odgaja djecu, središte je znanja i kulture, otvorena je svima i posjećena u velikom broju.

Nekoliko činjenica o ovoj knjižnici:

- 30.000 m² (od kojih je 11.000 m² na trećem katu namijenjeno uređima za vođenje projekta)
- 1.100 sjedećih mjesta (uključujući holove, prostore za susrete i kafić)
- 650 ovih prostora smješteno je u otvorenim prostorima
- 1 učiteljska soba s 32 stolice
- 2 projektne sobe
- 1 soba za čitanje
- 1 laboratorij
- 15 oaza za relaksaciju

- 1 soba za presvlačenje i 1 soba za hranjenje beba
- sve je dostupno invalidnim osobama, postoji i rampa
- 6 soba za učenje
- prostori za igranje
- 1 kafić s 112 unutrašnjih i 120 vanjskih mjesta na terasi
- 24 toaleta
- podzemno parkiralište za 1.000 automobila.

Radno vrijeme:

- preko tjedna od 8,00 do 22,00 sata
- vikendom od 10,00 do 16,00 sati.

Programi:

- između 80 do 100 događanja mjesečno.

Posebno se vodi računa o ekologiji i održivom razvoju: na krovu su solarni paneli, upotrebljava se rashladni sustav morske vode, a većina osvjetljenja je LED.

Uokolo zgrade su igrališta za djecu: Medvjed i Orao – tematski parkovi organizirani istraživački.

Korisnici:

- korisnika u prosjeku bilo je godine 2015. / 2016.
- 1.3 milijuna posjetitelja u prvoj godini postojanja (korisnici + turistički obilasci)

Osoblje:

- 78 djelatnika.

Inventar:

- 220.000 knjiga
- 80.000 medija
- Iako imaju veliku količinu tiskanih izdanja, sve više naglasak stavljaju na izradu digitalne zbirke.³

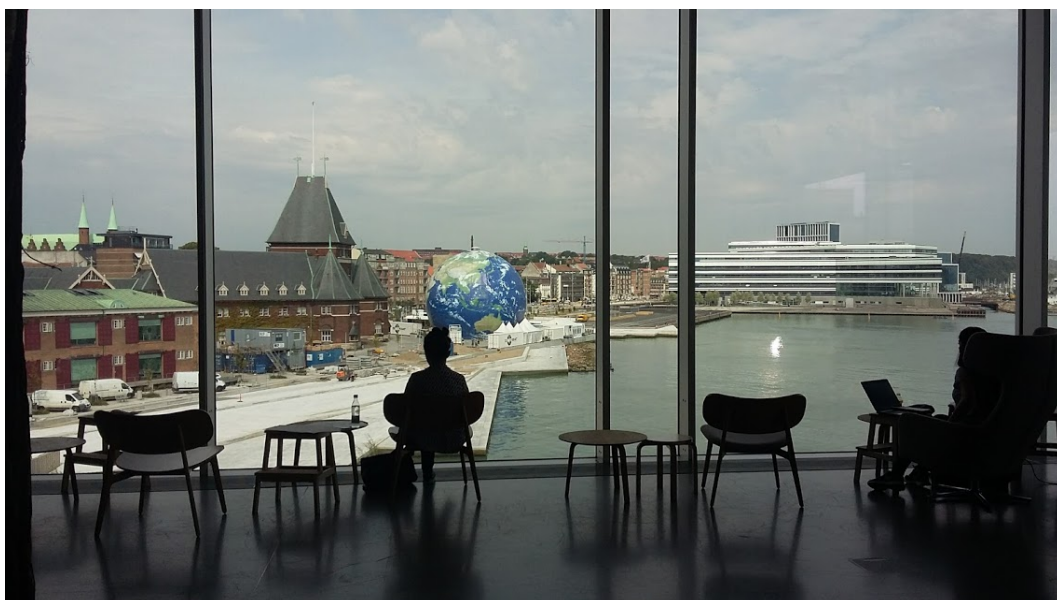

³ <http://www.aarhus2017.dk/en/about-us/what-is-aarhus-2017/lets-rethink/> (15.9. 2017.)

Ako se želite opustiti možete to učiniti na fotelji kraj prozora s prekrasnim pogledom prema luci.

Danska knjižnica je vrlo moćna, ona je stvarno otvorena svima: svim rasama, invalidima, starijim građanima, turistima, poslovnim ljudima, studentima, ali ono što je najvrjednije: djeci – malim bebama. Majke dolaze s kolicima, djeca se izuvaju, mogu se provozati biciklom, kostimirati u neki lik iz bajke, odigrati on-line igru, ali i u skrivenim zakutcima roditelji im mogu čitati ili mogu istraživati sami. Ponekad je bučno, ali djeca ovako uče gledati slikovnice, uče čitati, uče kako učiti, uče se od rođenja kako se ponašati u knjižnici, muzeju, kazalištu, jer nikada nije prerano. Ako sam išta naučila putujući Europom onda je to da djecu treba učiti od rođenja jer ako im kulturu serviramo tek u tinejdžerskim danima oni je neće prihvatiti.

Počnemo li odgajali našu djecu ovako kako ih odgaja Danci više nikome neće pasti na pamet da za ravnatelja knjižnice stavi vodoinstalatera. Ova je knjižnica sagrađena prvenstveno da roditelji u nju dovode svoju djecu i da se u njoj svi ugodno osjećaju, da se zajedno s njima zaigraju, začitaju i nes-

tanu u čudesnim svjetovima bajki. U Aarhusu se vikendom obitelji sastaju u knjižnici.

Hoće li se to dogoditi i u Rijeci 2020. godine kad postane prijestolnica kulture?

